

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินความต้องการในการฝึกอบรมของเกษตรกรเกี่ยวกับ
หลักสูตรวิชาชีพเกษตรกรรมระยะสั้น ในวิทยาลัยเกษตรกรรมแพร่
จังหวัดแพร่

ชื่อผู้เขียน นางสาวนงดา อัมพประภา
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร. ไพบูลย์ สุทธิสุภา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลี่ยนแดง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม
บางประการของเกษตรกรในอำเภอเด่นชัย อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่ ความต้องการ
ของเกษตรกรที่มีต่อการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้าน
เศรษฐกิจ สังคมและอื่น ๆ ของเกษตรกรกับความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร
สุตรวิชาชีพเกษตรกรรม และปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมกับความต้องการ
ในการอบรม

เกษตรกรที่ทำการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย เกษตรกรในเขตอำเภอเด่นชัย อำเภอ
ร่องกวาง จังหวัดแพร่ จำนวน 130 คน การรวบรวมข้อมูลโดยการใช้วิธีการสัมภาษณ์
วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 37 ปี จบการศึกษาชั้น ป.4-ป.6 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน พื้นที่ถือครองทำการเกษตรเฉลี่ยครอบครัวละ 8.3 ไร่ รายได้เฉลี่ยครอบครัวละ 27,125 บาท เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทั้งการเพาะปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ สำหรับแหล่งความรู้ทางการเกษตรที่เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับคือ เพื่อนบ้าน วิทยุและโทรทัศน์

เกี่ยวกับความต้องการของเกษตรกรที่มีต่อการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมวิชาการขยายพันธุ์พืช การเพาะเห็ด การปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ปีก การเลี้ยงสุกร โรคและการสุขาภิบาลสัตว์ ช่างไฟฟ้า การบำรุงรักษาเครื่องยนต์เพื่อการเกษตร การใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือขนาดเล็ก ตามลำดับ เกษตรกรมีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมเพียง 1 สัปดาห์ ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ในช่วงเช้าของวันหยุดราชการ สำหรับค่าธรรมเนียมในการเข้ารับการฝึกอบรม เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ต้องการให้ทางวิทยาลัยเก็บค่าธรรมเนียมในการเข้ารับการฝึกอบรม ลักษณะการสอน ควรเน้นหนักทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ต้องการให้มีการจัดทัศนศึกษาออกสถานที่ เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ควรแจกประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการฝึกอบรม

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พื้นที่ถือครองทำการเกษตร ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมและการเพาะปลูกพืช มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมของเกษตรกร แสดงว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีพื้นที่ถือครองน้อยและมีประสบการณ์ในการปลูกพืช และในการเข้ารับการฝึกอบรมมาก่อน จะมีความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า

สำหรับปัญหาที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม พบว่าเกษตรกรมีปัญหาด้านการเพาะปลูก ได้แก่ แหล่งน้ำ การลงทุน การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ย การเตรียมดิน

เป็นต้น สำหรับปัญหาด้านการเลี้ยงสัตว์ได้แก่ การลงทุน การป้องกันและรักษาโรคสัตว์
พันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์

ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การจัดฝึกอบรมให้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ก็คือ การจัด
การฝึกอบรมวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการและตามแนวทางของปัญหาดังกล่าว
การบรรยายควรใช้ภาษาง่าย ๆ และควรแจกเอกสารประกอบการบรรยายเพื่อการทบทวน
ในภายหลัง และควรมีการประเมินผล เพื่อการปรับปรุงการฝึกอบรมให้ดียิ่งขึ้นต่อไป.

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a detailed illustration of an elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai umbrella (parasol) with multiple tiers. The entire central design is enclosed within a circular border. The border contains the university's name in Thai script at the top and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' in English at the bottom. There are decorative floral motifs on the left and right sides of the border.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Farmer's Training Needs Assessment for Short-Course
Agricultural Training at Prae Agricultural College,
Prae Province.

Author Miss Napada Ambuprabha

M.Sc. (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Examination Committee :

Assoc.Prof. Dr. Paiboon Suthasupa	Chairman
Assist.Prof. Prateep Kochsila	Member
Assist.Prof. Dusdee Nalampang	Member
Assist.Prof. Yongyudh Plianpadung	Member

Abstract

The objectives of this research are to determine some socio-economic backgrounds of the farmers, to study the relationship between the socio-economic and other factors of farmers in relation to training needs regarding agricultural occupation and to study the problems of agricultural occupation faced by farmers.

Farmers studied consist of 130 farmers in Denchai and Rongkwang districts, Prae Province. Statistical techniques used for data analysis are percentage, arithmetic mean and Chi-square.

From research findings, it is found that most farmers are male, the average age is 37 years old with primary education grade 4 to 6. The average family member is 6 persons. Average land holding is 8.3 rai with the average annual family income of 27,125 Baht. Most of them have gained farming experiences both from crop production and animal husbandry. Sources of information of most farmers are neighbours, television and radio.

As regards training needs of agricultural occupation, it is found that most farmers need plant propagation, mushroom culture, vegetable gardening, poultry production, swine raising, animal diseases and sanitation, electricity installment, and small farm machinery operation and maintenance. Appropriate training period is one week, during March to May on Saturday and Sunday morning. Most of them need training free of charge. A combination of lecture and practices as well as study tours is needed. Certificate after training programme is also preferable.

From hypothesis testing, it is found that : land holding, training and farming experiences are related to training needs. This can be explained that those who owns smaller farm size, has experienced in farming and training tends to require more training.

Problems related to agricultural occupation are water resources, operating capital, plant protection, fertilizer use, land preparation, animal breeds, diseases and feeds.

Recommendation given include better training techniques based on problems and needs of farmers. Simple words should be applied in giving lecture. Extension teaching media should be distributed and evaluation should be performed during training if it is to be effective.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved